

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
3. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Katedra preventivního lékařství
Ústav zdraví dětí a mládeže

Lubica Horňáková

Sexuálne zneužívanie detí a mládeže
Sexual abuse of the children and the youngs

Diplomová práca

Praha, máj 2007

Autor práce: Lubica Horňáková

Študijný program: Všeobecné lékařství

Magisterský studijný obor: Všeobecné lékařství s preventivním zaměřením

Vedúci práce: **MUDr. Eva Vaníčková, CSc.**

Pracovisko vedúceho práce: **Ústav zdraví dětí a mládeže – Katedra preventivního lékařství**

Vypracovanie a obhajoba diplomovej práce: 2007

Prehlásenie

Prehlasujem, že som odovzdanú prácu spracovala samostatne a použila len uvedené pramene a literatúru. Súčasne dávam povolenie k tomu, aby táto diplomová práca bola používaná k študijným účelom.

V Prahe dňa 28.mája 2007

Lubica Horňáková

Pod'akovanie

Ďakujem MUDr. Eve Vaníčkovej, CSc. za ochotnú a láskavú pomoc pri odbornom vedení, riaditeľom a pedagógom základných škôl zúčastnených v dotazníkovom zbere dát za ochotu a spoluprácu pri získávaní informácií nutných k vypracovaniu tejto práce.

Obsah

1. ÚVOD	1
1.1. Definícia sexuálneho zneužívania detí a mládeže.....	1
1.1.1. Mimo rámec definícií.....	2
1.2. Formy sexuálneho zneužívania.....	3
1.3. Charakteristika obete a páchatel'a.....	4
1.4. Zlyhanie prevencie a následky sexuálneho zneužívania dieťaťa.....	6
1.4.1. Sexuálne zdravie detí a mládeže.....	8
2. CIEĽ PRÁCE A HYPOTÉZY	8
3. METODIKA	9
3.1. Metodika zberu dát.....	9
3.2. Základná charakteristika súboru.....	10
4. VÝSLEDKY	11
5. DISKUSIA	12
6. ZÁVER	16
7. SÚHRN	18
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	19
PRÍLOHY	21

1. ÚVOD

1.1. DEFINÍCIA SEXUÁLNEHO ZNEUŽÍVANIA DETÍ A MLÁDEŽE

Sexuálne zneužívanie je súčasťou syndromu označovaného ako CAN, čo sú iniciály anglického termínu „child abuse and neglect“. Zdravotná komisia Rady Európy definovala v roku 1992 sexuálne zneužívanie ako nehodné vystavenie dieťaťa sexuálnemu kontaktu, činnosti alebo chovaniu. Zahrňuje akékoľvek sexuálne dotýkanie, styk či vykorisťovanie kýmkoľvek, komu bolo dieťa zverené do starostlivosti alebo kto sa s dieťaťom dostal do kontaktu.¹ Takouto osobou môže byť rodič, príbuzní, priateľ, odborný či dobrovoľný pracovník či cudzia osoba

Sexuálne zneužívanie detí môže byť i súčasťou rituálnych obadov niektorých siekt. Rituálnym násilím je chápané také zachádzanie s deťmi, ktoré sa uskutočňuje v súvislosti s nejakými symbolmi, ktoré majú náboženskú, magickú či nadprirodzenú charakteristiku a sú súčasťou nejakého organizovaného spoločenstva. Nie vždy musí ísť o skupinový jav.²

Do syndromu CAN sú zahrnuté nasledujúce kategórie: psychické a/ alebo fyzické týranie, sexuálne zneužívanie, zanedbávanie, šikanovanie, využívanie detí na komerčné alebo iné účely s následným poškodením zdravia dieťaťa, rozvoja a dôstojnosti dieťaťa, sekundárna viktimizácia a Munchausenov syndrom by proxy.(definícia podľa WHO)³

J. Dunovský a jeho pracovná skupina (1993) definuje tento spoločenský jav, ako „akúkoľvek nenáhodnú, preventabilnú, vedomú či nevedomú aktivitu či neaktivitu, ktorej sa voči dieťaťu dopúšťa rodič, vychovávateľ alebo iná osoba, a ktorá je v danej spoločnosti neprijateľná alebo odmietaná a poškodzuje telesný, duševný i spoločenský stav a vývoj dieťaťa, poprípade spôsobuje jeho smrť- za týranie dieťaťa sa považuje i jeho pohlavné zneužívanie“.⁴

International Society for Prevention of Cruelty to Children (ISPCC) definuje týranie, zneužívanie či zanedbávanie dieťaťa takto: Dieťa je týrané/ zneužívané/ zanedbávané vtedy, ak s ním dospelý zachádza spôsobom, ktorý je v danej dobe, v danej spoločnosti pokladaný za neprijateľný.

¹ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 12-13

² Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí II. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1999, Praha, s. 8

³ <http://www.euro.who.int/violenceinjury/violence/200511251>

<http://www.zkola.cz/zkedu/zaskolou/socialnepatologickejvjavjejichprevence/tyranizneuzivaniazanedbavanideti/syndromcan/12448.aspx>

⁴ Matějček, Z., Dytrych, Z.: Děti, rodina a stres, Galén, 1. vydanie, 1994, Praha, s. 12

National Center for Child Abuse and Neglect v Amerike definuje sexuálne zneužívanie nasledovne: Sexuálne zneužívanie spočíva v kontakte alebo v interakcii medzi dieťaťom a dospelou osobou. Keď dieťa je zneužitý k sexuálnej stimulácii dospelaj osoby, alebo inej osoby. Sexuálne zneužívanie môže byť spáchané i osobou mladšou ako 18 rokov, ak je osoba buď staršia ako obeť, alebo je páchateľ v pozícii silnejšieho a toho, čo kontroluje obeť. Táto definícia zahŕňa akúkoľvek spoluúčasť v sexuálnych aktivitách závislej, vývojovo nedospelého dieťaťa, ktoré nie je schopné chápať dané sexuálne aktivity a dať súhlas. Patrí sem i pornografia a filmovanie vzrušených detí.⁵

Pojem „dospelý“ v tejto definícii neznamená dospelosť z hľadiska právnej zodpovednosti. Môže to byť i iné dieťa.⁶

Komerčné sexuálne zneužívanie (Commercial Sexual Abuse of Children) definoval Štockholmský kongres ako použitie dieťaťa pre sexuálne účely výmenou za peniaze alebo za odmenu v naturáliách medzi dieťaťom a zákazníkom, alebo dieťaťom a prostredníkom, agentom a inými, kto na obchode s deťmi za týmto účelom zarába. Je to vlastne ekonomické obohacovanie sa tretích osôb na úkor sexuálne zneužitých detí. Komerčné sexuálne zneužívanie má formy:

Ide o detskú prostitúciu, detskú pornografiu a obchodovanie s deťmi a snuff movies. Snuff movies je sfilmovaná sexuálna vražda a je súčasťou produkcie pornofilmu. Obeťou je však osoba, ktorá netuší za akým účelom je scéna nakrúcaná. ⁷ Komerčne sexuálne zneužívané deti su poznamenané vývojovým stigmatom na celý život. Príznaky sú rôzne podľa toho v akom veku začalo byť dieťa zneužívané a čo tomu predchádzalo a akými prostriedkami a spôsobmi bolo k tomu prinútené.⁸

1.1.1. MIMO RÁMEC DEFINÍCIÍ

Samotné sexuálne zneužívanie je termín, ktorý môže označovať širokú škálu nevhodných foriem sexuálnej aktivity od mazlenia sa po pohlavný styk, pričom asi v 5 % incidentov dochádza ku skutočnému pohlavnému styku. (Backer a Duncan, 1985). Dievčatá sa stávajú obeťami 2,5 krát častejšie než chlapci (Finkelhor 1986). Akokoľvek, dieťa môže

⁵ Blumental, I.: Child Abuse. A Handbook for Health Care Practitioners, Edward Arnold, 1. vydanie, 1994, Anglicko, s. 3

⁶ Lebl, J., Provazník, K., Hejčmanová, L.: Preklinická pediatrie, Galén, 1. vydanie, 2003, Praha, s. 213

⁷ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí II. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1999, Praha, s. 8

⁸ Vaníčková, E.: Komerčné sexuálne zneužívanie detí v Českej republike. Výsledky pilotných štúdií, Friedrich Ebert Stiftung, 2001, Česká republika, s. 15

byť postihnuté v ktoromkoľvek veku, najčastejšie k tomu dochádza medzi 8. a 12. rokom života (Monck a kol. 1993).⁹

Páchateľom nemusí byť zákonite osoba staršia. Páchateľ využíva neznalosť, závislosť alebo strach svojej obete, môže využiť taktiež niektoré iné potreby dieťaťa- napr. túžbu dieťaťa po získaní nejakej výhody. I keď v tomto prípade dieťa súhlasí, ide o zneužitie. Absencia informovaného súhlasu je takisto podmienkou zneužitia, pretože dieťa, i keď mu môžu byť aktivity páchatel'a byť aktuálne príjemné, nepozná dôsledky jeho chovania, ani to, akým spôsobom ho podobne chovanie môže poznamenať do budúcnosti.¹⁰

1.2. FORMY SEXUÁLNEHO ZNEUŽÍVANIA

Sexuálne zneužívanie môže mať rôzne podoby od pozorovania dieťaťa pri obliekaní až po znásilnenie či smrť dieťaťa.

Môžeme ho teda deliť podľa rôznych kritérií:

A. stupňa intenzity:

1. ľahký stupeň- dotyky na pohlavných orgánoch, bozkávanie a exhibicionista
2. stredný stupeň- manipulácia s pohlavnými orgánmi, masturbácia, nepenetratívne formy pohlavného styku, alebo penetrácia prstov¹¹
3. ťažký stupeň- všetky formy pohlavného styku¹²

B. prítomnosti kontaktu medzi páchatel'om a dieťaťom na:

bezdotykové zneužívanie ako voajérstvo, exhibicionizmus či verbálne zneužívanie. Voajérstvo znamená spôsob sexuálneho uspokojenia pozorovaním iných pri vyzliekaní sa, nahých alebo pri sexuálnom styku. Exhibicionizmus je sexuálna úchylka, pri ktorej páchatel' dosahuje sexuálneho uspokojenia odhaľovaním svojich genitálií pohľadom iných osôb. Môže byť sprevádzaný i masturbáciou. Pri verbálnom zneužívaní páchatel' používa neslušné výrazy, reč, popisuje sexuálne aktivity dieťaťa.¹³

dotykové sexuálne zneužívanie predstavuje konanie, pri ktorom je dieťa dospelým obťažované, bozkávané, dotýkané na erotogénnych zónach; sexuálny útok, kedy dospelý, často za použitia sily, dieťaťa dotýka na jeho erotogénnych zónach, mazlí sa s ním a

⁹ Elliott, J., Place, M.: Dítě v nesnázích- prevence, příčiny, terapie, Grada, 1. vydanie, 2002, Praha, s.96

¹⁰ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 13

¹¹ Browne, K., Herbert, M.: Preventing Family Violence, Wiley, 1. vydanie, 1997, West Sussex, s. 10

¹² Lebl, J., Provazník, K., Hejčmanová, L.: Preklinická pediatrie, Galén, 1. vydanie, 2003. Praha, s. 216

¹³ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 15

poškodzuje ho tým, že do neho vniká napr. prstom, jazykom, predmetmi; znásilnenie, čo je vynútené vniknutie do vagíny, konečníka alebo úst dieťaťa penisom; infrafemorálny pohlavný styk; incest, ktorý je vlastne sexuálnou aktivitou medzi dvoma osobami, ktorým zo zákona nie je povolené uzavrieť manželstvo; komerčné sexuálne zneužívanie, ktoré máva formu detskej prostitúcie, detskej pornografie a obchodu s deťmi za účelom sexuálneho zneužívania. Detská pornografia je definovaná ako zadováženie si obrazovej a zvukovej nahrávky, kde sa používajú deti k predvádzaniu sexuálnych praktík.¹⁴

C. výmeny sexuálneho zneužitia za peniaze alebo naturálie:

komerčné a nekomerčné sexuálne zneužívanie: toto rozdelenie závisí od toho, či zneužitie dieťaťa bolo uskutočnené výmenou za peniaze alebo určitého druhu naturálií medzi dieťaťom, zákazníkom alebo prostredníkom.

D. model podľa charakteru páchatela:

intrafamiliárne a extrafamiliárne sexuálne zneužívanie sa roznáva podľa toho, či je dieťa zneužívané členom rodiny. Intrafamiliárneho zneužitia sa môže dopustiť jak vlastný otec, nevlastný, vlastná či nevlastná matka, brat, švagor, bratranec a atď. Intrafamiliárne zneužitie je časté v rodinách s chaotickým rodinným systémom, ktorý stráca svoju funkciu a má choré a psychosomatické problémy. Jeho "zmyslom" je zapieranie sexuálnych aktivít praktizovaných v rodinách. Deti ľahšie znášajú, ak páchatelom je osoba mimo rodiny.¹⁵

E. počtu opakovaní:

Jednorázové alebo opakujúce sa sexuálne zneužívanie. Opakujúce sa sexuálne zneužívanie je časté v rámci intrafamiliárneho zneužívania, ktoré často skončí po odchode páchatela z rodiny alebo po vzatí dieťaťa do poručníctva.¹⁶

1.3. CHARAKTERISTIKA OBETE A PÁCHATEĽA

Každý jedinec sa môže stať obeťou alebo naopak páchatelom sexuálneho zneužívania. Na základe mnohých prípadov zneužitia sa zistilo, že sú určité rizikové skupiny detí- obetí, v ktorých zohráva dôležitú úlohu vek, vzhľad, povaha a zdravie dieťaťa. Vysoko rizikové sú deti v štádiu kojencov, batolá.¹⁷ S rastúcim vekom dieťaťa stúpa jeho aktívna obranyschopnosť. Tým i schopnosti zhodnotiť samotné ohrozenie. Na to, aby bolo dieťa

¹⁴ www.tyrane-deti.cz/cz/projevy.php?sekce=sexualne

¹⁵ Browne, K., Davies, C., Stratton, P.: Early Prediction and Prevention of Child Abuse, Wiley, 3.vydanie, 1993, London, s. 260

¹⁶ Browne, K., Davies, C., Stratton, P.: Early Prediction and Prevention of Child Abuse, Wiley, 3.vydanie, 1993, London, s. 261

¹⁷ Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 78

vôbec schopné rozoznať nebezpečenstvo, ktoré mu môže hroziť, je potrebné mu poskytnúť dostatok informácií jak v rodine, tak i v škole. Tým sa snažíme nielen o rast dieťaťa vo vedomostnej oblasti ale i v oblasti budovania si správneho sebavedomia a formujeme mu jeho osobnosť.

Nízke sebahodnotenie dieťaťa, nižšia inteligencia, výrazná kritika zo strany rodičov, učiteľov sú ďalšími rizikovými faktormi. Tieto neúspešné deti majú zvýšenú potrebu po uznaní a stávajú sa otvorené k „láskyplnému a priateľskému“ chovaniu dospelého, ktorý môže využiť túto potrebu dieťaťa k dosiahnutiu svojho cieľa.¹⁸

Rizikové sú deti z rozpadnutých rodín. Riziko sa zvyšuje zvlášť pre dievčatá, pokiaľ žijú v rodine s vlastnou matkou a nevlastným otcom.¹⁹

Ďalším kritériom je vzhľad dieťaťa. Matejček uvádza, že rizikové sú dievčatká výrazne ženských tvarov, jemné, kypré, koketné, mazlivé, zvádžajúce ženským chovaním.²⁰

Páchateľmi sexuálneho zneužívania sú najčastejšie muži. Pomer medzi mužskými a ženskými páchatelmi sexuálneho zneužívania je 1: 30. Najčastejšie ide o otca- vlastný i nevlastný, súrodencov a bližších či vzdialených príbuzných- bratrance, strýkovia a pod. (Doyle)²¹

Matejček a Dytrych (1994) definujú tzv. rizikové skupiny dospelých: ide o osoby trpiace sexuálnou úchylkou; mužov staršieho veku, u nich je obmedzená kôrová kontrola z hľadiska pudového chovania; mužov hypersexuálnych; alkoholikov a toxikomanov.²²

Títo páchatelia si veľmi dobre hľadajú cestu k deťom. Dobre s nimi vychádzajú, vedia pochopiť ich svet. Vyhľadávajú buď profesie alebo iné typy aktivít (záujmové činnosti, skauting a pod.), ktoré ich môžu priviesť do blízkosti detí.(Doyle)²³

Neznamená to, že teraz budeme podozrievať každého jedinca pracujúceho s deťmi z úmyslu dieťa zneužiť. Je však nutné, aby sa v rámci sekundárnej prevencie vybrali jedinci, ktorý nemajú k tomuto konaniu predispozície.

Aby mohol vzniknúť samotný akt sexuálneho zneužívania, musí páchateľ „splniť“ štyri podmienky. Tými sú motivácia k sexuálnemu zneužívaniu detí. Existujú ovšem i jedinci, ktorí

¹⁸ Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 79

¹⁹ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 18

²⁰ Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 78

²¹ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 21-22

²² Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 80

²³ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 21-22

nemajú žiadne zábrany a v oblasti sexuality nerozlišujú vek, pohlavie, dokonca ani zvieratá od ľudí.²⁴

Ďalšou podmienkou je prekonanie vnútorných zábran daných kultúrnymi normami, spoločenskými a náboženskými. Ďalej vonkajších zábran. Väčšina páchatel'ov hľadá pre svoje aktivity s dieťaťom súkromie, navyiac si želajú, aby neboli odhalení. Poslednou podmienkou je prekonanie odporu dieťaťa. Môže k tomu dospieť násilím. Častejšie páchatel' prekonáva odpor dieťaťa jemne, volí osamelé dieťa, ktoré túži po pozornosti, ktoré hľadá láskavú náruč.²⁵

1.4. ZLYHANIE PREVENČIE A NÁSLEDKY SEXUÁLNEHO ZNEUŽÍVANIA

Obtiaže, ktoré zneužívané dieťa prežíva, závisia na nasledujúcich faktoroch:

- vek a fáza vývoja, v ktorom k zneužitiu dochádza
- druh zneužívania, ku ktorému došlo
- kvalita adaptačných mechanizmov dieťaťa, ktoré mu pomáhajú zvládať emócie spojené s takouto skúsenosťou
- chovanie a vrodený mechanizmus pre zvládanie emócií, ktoré zneužívanie vyvoláva, na strane ? opatrujúcej osoby
- faktory životného prostredia, napr.: Je dieťa stále v kontakte s tým, kto ho zneužíva?²⁶

Zneužitie dieťaťa sa môže prejaviť somatickým poškodením- fisury, ragády, hematomy a opuchmi genitálií, anu; traumatické zmeny hymenu; ireverzibilná dilatácia anu; opakované vulvovaginitídy, cystitídy, uretritídy často zdanlivo rezistentné na ATB liečbu.²⁷

Sexuálne zneužívaný pacient udáva subjektívne obtiaže- svrbenie, pálenie, bolesti pri močení, defekácii, pri chôdzi, krvácanie z vagíny a konečníku.

Okrem toho sa mení i samotné správanie detí. Objavuje sa nočné pomočovanie, sebeпоškodzovanie, excesívna masturbácia. Môžu sa vyskytnúť opakované bolesti hlavy, brucha, nauzea, subfebrilie, poruchy príjmu potravy a pod. .

U detí sú časté prejavy strachu, úzkosti, depresie, poruchy spánku, agresívne chovanie, zhoršovanie výsledkov v škole, abúzus alkoholu, drog, suicidálne chovanie. Deti a mladitví, ktorí sa stali obeťami sexuálneho zneužívania zahajujú svoj sexuálny život skôr, majú väčší počet náhodných sexuálnych partnerov.²⁸

²⁴ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 23

²⁵ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 23

²⁶ Elliott, J., Place, M.: Dítě v nesnázích- prevence, příčiny, terapie, Grada, 1. vydanie, 2002, Praha, s.96

²⁷ Lebl, J.,, Provazník, K., Hejzmanová, L.: Preklinická pediatrie, Galén, 1. vydanie, 2003. Praha, s. 216

V polovici prípadov zneužitia sa stretávame s postraumatickou stresovou poruchou- znovuprežívanie traumatu v predstavách, záblesky minulosti a vyhýbanie sa situáciám, ktoré by mohli trauma pripomínať (McLeer a kol. 1998).²⁹ Vidíme u nich aj poprenie samotného zneužitia. Iné deti ako obranný mechanizmus používajú disociáciu. V tomto prípade dieťa uteká „do iného života“, kde sa takéto bolestné zážitky nevyskytujú.³⁰ Súčasne sú prítomné straty pamäte, denné snenie, stavy podobné tranzu. Dieťa má viac „osobností“, pričom každá z nich je iná. Táto porucha môže negatívne pôsobiť na fungovanie jedinca v dospelosti.

Sexuálne zneužívanie a jeho následky sú spôsobené zlyhaním primárnej až terciárnej prevencie. V primárnej prevencii zlyháva správna výchova vychovávateľa (rodiča, učiteľa apod.), ktorá by mala utvárať v osobnosti každého dieťaťa vedomie seba, vedomie svojich detských práv a schopnosti obrany svojich práv. Ďalej môže to byť spôsobené nedostatočnými informačnými kampaňami v televízii, v rozhlase, na školách, ktoré nedostatočne rozvíjajú povedomie spoločnosti o právach dieťaťa, o správnej výchove, ktoré by sa mali snažiť minimalizovať násilie vo výchove a v spoločnosti. Sekundárna prevencia zlyháva v pomoci rizikovým skupinám obyvateľstva a zameriavajú sa na rizikové situácie, ktoré zvyšujú riziko zneužitia dieťaťa. Nevhodným pôsobením na tieto rizikové faktory sa jej nedarí znížiť výskyt CSA na minimum. Napr. prevencia rizikových detí: vychovávateľ sa snaží budovať správne sebavedomie dieťaťa, rozvíja jeho zručnosť, učí ho sebeobrane a eliminuje jeho rizikové konanie, vie, kde sa jeho zverenec nachádza, s kým sa stretáva. Pre rizikové osoby- páchatel'ov slúžia psychologické, sexuologické poradne, psychiatricke pracoviská, kde sa včas diagnostikuje potenciálny páchatel' a môžu aplikovať metodické stratégie k eliminácii ich deviantnej potencie. V prípade zlyhania terciárnej prevencie zlyháva neprofesionálny prístup vychovávateľa, lekára, vyšetrovateľa a I prípadne rodiča, ktorý ešte viac traumatizujú už zneužitie dieťa. Patrí sem i neposkytnutie dieťaťu odbornej terapie, takže nebude vedieť odolať ďalšej prípadnej sexuálnej agresii, prípadne bude samo sexualizovať chovanie s ďalšími deťmi.³¹

---

²⁸ Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 90

²⁹ Elliott, J., Place, M.: Dítě v nesnázích- prevence, příčiny, terapie, Grada, 1. vydanie, 2002, Praha, s.97

³⁰ Elliott, J., Place, M.: Dítě v nesnázích- prevence, příčiny, terapie, Grada, 1. vydanie, 2002, Praha, s.97

³¹ Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 85

1.4.1. SEXUÁLNE ZDRAVIE DETÍ A MLÁDEŽE

S výchovou o sexualite, sexe by mali začať rodičia už od útleho detstva. Postupne podávať deťom informácie vzhľadom k ich veku. Na rodičovskú výchovu by mala naväzovať v neskoršom období i výchova detí v škole. Veľkú úlohu tu zohráva i starostlivosť pediatra. Deťom by mali byť vysvetlené rozdiely medzi mužom a ženou, funkcia a stavba reprodukčných orgánov u muža a ženy, zmeny stavby tela a psychiky, ktoré nastávajú počas vývoja a puberty, zásady hygieny, sexualita vo vzťahu, plánované rodičovstvo, infekcie a sexuálne prenosné choroby. Nemôžeme zabudnúť na prevenciu pred sexuálnym zneužitím dieťaťa. Poučiť dieťa, vypracovať plán ochrany,

2. CIEĽ PRÁCE A HYPOTÉZY

Cieľom diplomovej práce je prispieť k monitoringu sexuálneho zneužívania a sexuálneho zdravia u detí staršieho školného veku žijúcich v Prahe realizáciou malej deskriptívnej štúdie na dvoch základných školách.

Veková štruktúra dotazovaných bola zvolená na základe lepšej spolupráce a chápania zmyslu danej dotazníkovej akcie deťmi staršieho školného veku. Ďalej na základe prevahy detí staršieho školného veku volajúcich do Ružovej Linky. Kde najmenej frekventovanou formou násilia na deťoch bolo síce sexuálne zneužívanie, ale jeho nárast (sexuálne zneužívanie spomínané deťmi v telefonických rozhovoroch Ružovej Linky³² za posledné roky nás môže znepokojovať a núti nás zamyslieť sa nad možnosťami prevencie. Deti v tomto období si utvárajú osobné postoje, názory, zvyšuje sa ich schopnosť obrany proti násiliu. Snažia sa preniknúť do sveta sexuality a sexu. Nedostatočná a nevhodná informovanosť detí, ich zvedavosť môže byť zneužitá samotnými páchatel'ami.³³

Zamerala som sa na formy sexuálneho zneužívania a to konkrétne na bezdotykovú formu sexuálneho zneužívania: stretnutie s exhibicionistom, verbálne sexuálne zneužívanie a na detskú pornografiu- neznámou osobou navrhnutie nafotenie aktov. Ďalej z hľadiska možnej prevencie a i z hľadiska sexuálneho zdravia som sa zamerala na správanie sa detí: zdroje informácií o sexe a sexualite, spokojnosť s danými informáciami, potrebou sexuálnej výchovy

³² Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Moussová, Z.: Sexuální zneužívání dětí II. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1999, Praha, s. 8

³³ Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Moussová, Z.: Sexuální zneužívání dětí II. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1999, Praha, s. 61

na školách. Dopisovanie si s neznámymi ľuďmi na chatoch a ochotou uskutočniť schôdzku s nimi, schopnosťou detí nájsť si pomoc v prípade sexuálneho zneužívania.

Na základe praktických poznatkov odborných pracovísk a výsledkov publikovaných štúdií som stanovila 5 pracovných hypotéz:

Hypotéza č.1: Na základe voľnej prístupnosti identifikovaných zdrojov informácií o sexe a sexualite v časopisoch a na internetových stránkach predpokladám, že väčšina dotazovaných respondentov volila obdobné zdroje.

Hypotéza č.2: Na základe výsledkov výskumu Gemius a projektu Safer, ktoré uvádzajú, že návrh na stretnutie pri chatovej komunikácii s neznámou osobou je vo viac ako 50 % nasledovaný schôdzkou, predpokladám, že väčšina dotazovaných detí sa schôdzky, ktorú si dohodla s neznámou osobou v chatovej komunikácii, zúčastnila.

Hypotéza č.3: Predpokladám na základe výsledkov výskumov Boagert (2001), Davisa a Bausermana (1993), kde muži na podklade vizuálneho sexuálneho stimulu dosahujú väčšie sexuálne vzrušenie ako ženy a sú k sexuálne explicitnému materiálu viac liberálnejší, že chlapci začínajú skôr a častejšie sledovať pornografiu, pornočasopisy než dievčatá.

Hypotéza č.4: Predpokladám na rovnakom základe ako v hypotéze č.4, že dievčatá majú častejšie návrhy nafotiť sexálne akty než chlapci

Hypotéza č.5: Predpokladám, že viac dievčat pri chatovej komunikácii sa stretlo s oplzlými sexuálnymi návrhmi, návrhmi nafotiť erotické snímky, alebo im boli poslané erotické fotky od cudzej osoby na základe ich lepšej schopnosti a väčšej potreby komunikácie a tým i ľahším naväzovaním písomného styku s neznámou osobou.

Hypotéza č.6: Na základe tvrdenia definície o exhibicionizme v Psychology Today: exhibicionistom je najčastejšie muž a jeho obeťami sú prevažne ženy (dospelé alebo dievčatká), predpokladám, že v tejto forme sexuálneho zneužívania budú ako obeť prevažovať dievčatá.

3. METODIKA

3.1. METODIKA ZBERU DAT

Metoda:

K zberu dát bol vytvorený anonymný dotazník rovnaký pre chlapcov i dievčatá, obsahujúci celkom 32 otázok týkajúcich sa zdrojov informácií o sexu, skúseností s bezkontaktným sexuálnym zneužívaním a schopností dieťaťa hľadať pomoc v prípade zneužitia. Štruktúru

dotazníku vid' v prílohe. Žiaci boli najprv inštruovaní a prípadné nejasnosti v otázkach im boli vysvetlené. Potom vyplnili dotazník, tak, že u každej otázky vybrali jednu z ponúknutých odpovedí. Dotazník vyplnili dobrovoľne a anonymne. Na vyplnenie mali všetci rovnaký časový limit 45 minút. Jednotlivé otázky boli spracované pomocou matematicko-štatistických metód a výsledky sú uvedené v tabuľkách a v grafoch v prílohe.

Výzkumnú časť svojej diplomovej práce som realizovala v novembri a v decembri roku 2006 na dvoch základných školách v Praze. Zúčastnilo sa jej celkom 174 trinásťročných až pätnásťročných detí z ôsmej a deviatej triedy základných škôl. Pred začatím vlastného výzkumu som získala súhlas k jeho prevedeniu od vedenia škôl a výzkum se uskutočnil počas vyučovania za doprodu vyučujúceho učiteľa.

3.2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA SÚBORU

Súbor:

Súbor dotazovaných respondentov (N= 174) bol v roku 2006 tvorený 82 dievčatami a 92 chlapcami

Výzkumnú časť som realizovala na týchto školách:

1. ZŠ Loučanská, Loučanská 112/3, Praha 5, Radotín : 89 detí (47 chlapcov, 42 dievčat)
2. ZŠ Londýnská, Londýnska 34, Praha 2: 85 detí (45 chlapcov, 40 dievčat)

Tab.č. 1 – Základná charakteristika súboru

(absolutný počet;percento)

ZŠ	Dievčatá	Chlapci	13 roční	14roční	15roční
174	82	92	20	94	60
100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
ZŠ Loučanská					
89	42	47	11	40	34
51,1 %	51,2 %	51,1 %	55 %	42,6 %	56,7 %
ZŠ Londýnská					
85	40	45	9	54	26
48,9 %	48,7 %	48,9 %	45 %	57,4 %	43,3 %

4. VÝSLEDKY

Výsledky jednotlivých otázok sú uvedené v prílohe tabuľky a grafy.

Z hľadiska osobného plánu ochrany dieťaťa je dôležitým zistením, že prevažná väčšina detí sa nepohybuje po okolí sama, ale vždy v prítomnosti kamarátov (75 %) alebo rodičov (9 %). No až 70 % dievčat a 73 % chlapcov len niekedy informuje svojich rodičov, kde sa budú nachádzať a čo budú robiť. S menej ako polovicou detí rodičia hovorili o rizikách na ulici a dali im rady ako sa im vyvarovať, ale až 25 % si nie je istá či ich rodičia poučili.

Zaujímavé je i zistenie, že deti najčastejšie využívajú počítač na chatovanie a prácu s internetom, celkovo 60 % detí (74 % dievčat a 47 % chlapcov), 33 % detí ho využíva na hry (15 % dievčat a 50 % chlapcov), 6 % na písanie školských úloh a dokumentov a v 1 % na inú činnosť. 67 % dievčat a 57 % chlapcov uviedlo, že si na chatoch dopisujú s neznámymi ľuďmi, vo vekovom zastúpení nebolo významných rozdielov. S rastúcim počtom hodín strávených denne na internete stúpa percento detí píšucích si s neznámou osobou. Podľa zistení prezentovaných v tejto práci, nie je vzťah medzi tými dvoma veličinami lineárny (napr.: percento detí, ktoré trávajú na internete 5 a viac hodín denne a píše si s neznámou osobou je nižšie ako v skupine detí tráviacich na internete 2 hodiny) Približne rovnaké percento dievčat a chlapcov si dopisujú s neznámymi a dohodli si schôdzku. Z tohto súboru 23 % dievčat a 29 % chlapcov šlo na dohodnuté stretnutie.

Počas rozhovorov sa 55 % dievčatám a 37 % chlapcov stalo, že im neznámi ľudia písali vulgárne odpovede, sexuálne návrhy, či návrhy nafotiť erotické snímky. Z toho len 27 % dievčat a 12 % chlapcov sa zdôverilo niekomu o tejto skúsenosti.

“Porno” si často a pravidelne prezerajú viac chlapci ako dievčatá (2 % dievčat a 26 % chlapcov), 45 % dievčat a 5 % chlapcov nevideli nikdy porno.

Ponuku nafotiť akty so svojím telom dostalo viac dievčat než chlapcov (20 % dievčat a 7 % chlapcov). Takmer v 2/3 bola táto ponuka navrhovaná neznámou osobou.

2 % dievčat bolo prinútených vyzliecť sa proti ich vôli cudzou osobou, u chlapcov tento jav nebol zaznamenaný.

Skúsenosť s exhibicionistom má až 20 % dievčat. Chlapci len v 12 % prípadov.

2/ 3 detí, vie, kde má hľadať pomoc v prípade sexuálneho zneužitia.

Poradie najčastejších zdrojov informácií o sexe a sexualite je nasledovné: internet (37 %), kamaráti (32 %), v 18 % z časopisov, v 7 % od rodičov, v 1 % ich získali v škole. Len pre menej ako polovicu detí boli tieto zdroje informácií dostačujúce. Pre viac ako 2/ 3 detí je

sexuálna výchova na škole potrebná. Doplnili by ju o informácie týkajúce sa sexuálneho zdravia: dospievanie, vzťahy a sexuálne partnerstvo, formách antikoncepcie.

5. DISKUSIA

Moja prvá hypotéza, kedy predpokladám, že väčšina dotazovaných respondentov získalo informácie o sexe a sexualite z časopisov a internetu na základe ich voľnej dostupnosti sa potvrdila. Najčastejšími zdrojmi informácií sú: internet (37 %), kamaráti (32 %), časopisy (18 %), rodičia (7 %). Tieto výsledky pravdepodobne vypovedajú o tom, že v našej spoločnosti pretrváva určitá tabuizácia sexuálnych otázok. Rodičia často nevedia prekonať svoju hanblivosť, nevedia ako komunikovať s dieťaťom na túto tému, často ani nepovažujú za potrebné s dieťaťom na túto tému sa rozprávať. Môže to byť spôsobené aj tým, že sami rodičia uvoľnenejšiu atmosféru vo vlastnej rodine nezažili. Môže to byť i následkom tradícií, názorového postoja rodičov a náboženského vyznania v rodine ale i postojom spoločnosti voči otázkam sexu a sexuality. Deti sú zvedavé, snažia si doplniť informácie z iných dostupných zdrojov. Zaujímajú sa skôr o oblasť sexuality a sexuálneho zdravia než o sex samotný. Čo si však rodičia neuvedomujú a zbytočne sa boja otázok svojich detí. Vzrástol počet a variabilita časopisov, ktoré otvorene píšú o sexuálnych témach, deti majú pomerne ľahký prístup k internetovým stránkam so sexuálnou tematikou. Deti a mladitví pravdepodobne skôr využijú tieto zdroje, pri ktorých nevzniká rozpačitá atmosféra ako pri rozhovoroch s rodičmi. Tieto časopisy im však neposkytujú dostatočné informácie. Alebo skôr dostanú informácie jednostranne zamerané na sex a nie na oblasť sexuálneho zdravia jako je biologicko-hygienické poučenie, vysvetlenie sexuálneho vzťahu so záberom na etickú stránku. zneužívania. Kamaráti jako zdroj informácií na druhom mieste nás takisto neprekvapuje. Deti si medzi sebou oveľa ľahšie predávajú informácie jako medzi dospelým a dieťaťom. Nie je medzi nimi taká stiesnená atmosféra. Práve naopak. Dieťa ak má nejaké informácie „naviac“ stúpa v očiach iných detí.

V druhej hypotéze na základe výsledkov výskumu Gemius a projektu Safer, ktoré uvádzajú, že návrh na stretnutie pri chatovej komunikácii s neznámou osobou je vo viac ako 50 % nasledovaný schôdzkou, predpokladám, že väčšina dotazovaných detí sa schôdzky, ktorú si dohodla s neznámou osobou v chatovej komunikácii, zúčastnila. Táto hypotéza sa mi potvrdila. Väčšina detí si dopisuje na chatoch s neznámymi ľuďmi (61 % detí, z toho 67 % z dievčat a 57 % z chlapcov). Schôdzku si dohodlo 34 % detí. Stretnutie sa uskutočnilo zo

60-tich prípadov 46 krát. To znamená, že návrh bol vo viac ako 76 % nasledovaný stretnutím. Podľa výzkumu Gemius, je to spôsobené tým, že deti nepovažujú stretnutie sa s osobou, s ktorou si dopisujú za nebezpečné. Túto osobu už nepovažujú za cudziu a doverujú jej v informáciách, ktoré im tieto osoby o sebe poskytli. Pravdepodobne sa na tom môže podieľať i zmena životného štýlu a spôsobu komunikácie medzi ľuďmi. Osobný kontakt je stále viac nahradzovaný internetovou komunikáciou, komunikáciou prostredníctvom mobilov. Ľudia nadväzujú a udržiavajú i dlhodobé vzťahy na diaľku prostredníctvom týchto technológií, ktoré umožňujú úplné anonymné zoznámenie. Človek je voči druhej osobe, ktorú nevidí a nepozná osobne oveľa viac otvorenejší, takže sa bližšie kontakty naväzujú ľahšie ako v reálnom živote. Ľudia môžu ľahko nadobudnúť dojem, že danú osobu dobre poznajú. Časom cítia potrebu sa stretnúť aj osobne. Ak spolu komunikujú určitú dobu, tak automaticky cítia, že sa nemôže nič stať a pod. Práve táto dôvera sa môže stať deťom osudná. Podľa výzkumu Gemius väčšina detí chodí na schôdzku sama. Nevedia o nej ani rodičia. Často sa nakoniec stretnú s osobou staršou než uvádzala počas chatovej komunikácie. Táto dôverčivosť detí a častý nezáujem rodičov o svoje deti sú živnou pôdou pre vznik sexuálneho zneužitia.

V tretej hypotéze predpokladám na základe výsledkov výskumov Boagert (2001), Davisa a Bausermana (1993), kde muži na podklade vizuálneho sexuálneho stimulu dosahujú väčšie sexuálne vzrušenie ako ženy a sú k sexuálne explicitnému materiálu viac liberálnejší, že chlapci začínajú skôr a častejšie sledovať pornografiu³⁴, pornočasopisy než dievčatá.

Táto hypotéza sa mi potvrdila. Skupina respondentov bola rozdelená podľa veku a pohlavia. Ďalej na skupinu, ktorá vôbec nepozera porno a skupinu, ktorá pozerá porno. Do skupiny, ktorá pozerá porno boli zahrnutí všetci, ktorí pozerali porno pravidelne často, pravidelne niekedy a zriedkavo. Zistila som, že v skupine trinásťročných pozerá pornografiu 86 % chlapcov a 69 % dievčat, v skupine štrnásťročných 95 % chlapcov a 51 % dievčat, v skupine päťnásťročných 95 % chlapcov a 55 % dievčat.

Pri zisťovaní rozdielu vo frekvencii sledovania pornografie som vytvorila skupinu z respondentov, ktorí sledujú pornografiu pravidelne často a pravidelne niekedy. Výsledok bol veľmi zaujímavý. V skupine trinásťročných pozerá pornografiu pravidelne 57 % chlapcov a 0 % dievčat, v skupine štrnásťročných 69 % chlapcov a 4 % dievčat, v skupine päťnásťročných 56 % chlapcov a 5 % dievčat. Tieto rozdiely sú spôsobené tým, že v období mladistvej

---

³⁴ Chochola, M.: Podívám se a vidím. Kriteria subjektivního rčování hranice mezi erotikou a pornografií. Diplomová práca, 2004, Praha, s. 154

intersexuality, ktorá prebieha v ontogenézii človeka približne od 7 do 15-17 rokov zvyšujú pohlavné žľazy produkciu androgénov (mužských pohlavných hormónov), ktoré sa vyskytujú i v ženskom organizme, ale v menšej miere. Práve androgény sú na úrovni endokrínnej sústavy univerzálnymi regulátormi pohlavného pudu u oboch pohlaví. Vplyv androgénov vedie k značnej intenzifikácii sexuálnych prejavov, hlavne u chlapcov. Častejšie sledovanie porna mužským pokolením je spôsobené tým, že zrkový analyzátor hrá u nich závažnú úlohu pri pohlavnom chovaní. Pre mužské jedince je kľúčovým podnetom pohľad na pohlavné orgány ženských jedincov.²³ Je otázne či percentuálne zastúpenie dievčat naozaj vystihuje skutočnosť. Narážam na fakt, že obsah určitých časopisov určených mládeži a dievčatám, zobrazuje akty, snímky pohlavných orgánov, zobrazenie spôsobov láskania a sexuálnych polôh. Je otázne čo už je a nie je pornografický materiál. Môže sa stať, že deti pozerajú pornografiu a pritom si neuvedomujú, že daný obsah spadá do kategórie pornografie.

Ďalej sa vynára otázka či chlapci pozerajú pornostránky, pornočasopisy častejšie ako dievčatá za účelom vzniku sexuálneho vzrušenia, alebo je tam ešte i iný dôvod. Či to nie je spôsobené tým, že chlapcom sa dostáva menej sexuálnej výchovy ako dievčatám. Tým sú nútení hľadať a doplniť si tieto vedomosti na stránkach časopisov a internete, ktoré sa však zaoberajú inými témami ako možno sami hľadajú.

Vo štvrtej hypotéze predpokladám, na základe prevahy inzerátov v novinách, časopisoch, na internetových stránkach hľadajúcich dievčatá na foteenie aktov než inzerátov hľadajúcich chlapcov, že dievčatá majú častejšie návrhy nafotiť erotické akty než chlapci. Táto hypotéza sa mi znovu potvrdila. Do úvahy som vzala otázky 8, 14, 15 z daného dotazníku. V otázke č. 8, kde som sa pýtala, či im písali vulgárne odpovede, sexuálne návrhy, návrhy nafotiť erotické snímky, alebo im poslali erotické snímky, som zistila, že takéto návrhy dostalo 55 % dievčat a 37 % chlapcov. V otázke č. 14 som sa pýtala na ponuku nafotiť akty, ponuku dostalo 20 % dievčat a 7 % chlapcov.

V otázke č. 15 či dostali niekedy ponuku nafotiť akty spoločne s cudzou osobou, uviedlo 5 % dievčat a 4 % chlapcov, že dostali takýto návrh. Vysvetľujem si to tým, že muži potrebujú k sexuálnej stimulácii aj vizuálnu zložku, ďalej je väčšie percento heterosexuálne zameraných chlapcov ako homosexuálne a z tohoto dôvodu rastie väčší dopyt po ženských aktoch. Ďalším vysvetlením je, že ženy sú bezbrannejšie. Muži teda nemajú obavy položiť ženám takéto návrhy i priamo pri osobnom stretnutí. Ponúka sa na zamyslenie otázka, či dané percentá

---

²³ Antonov, V.: Sexuologie. Vývoj a regulace pohlavního systému.,1991, Moskva, s. 2

predstavujú návrhy, ktoré mali byť určené dospelým osobám (tj., že daní respondenti sa vyznačovali vyvinutými sekundárnymi znakmi na úrovni dospelaj osoby), alebo to bola ponuka za účelom nafotiť akt s nezrelými jedincami?

V piatej hypotéze predpokladám, že v chatovej komunikácii sa stretlo viac dievčat než chlapcov s oplzlými sexuálnymi návrhmi, návrhmi nafotiť erotické snímky, alebo im boli poslané erotické fotky od cudzej osoby, na základe ich lepšej schopnosti a väčšej potrebe komunikácie a tým i ľahším naväzovaním písomného styku s neznámou osobou. Táto hypotéza sa potvrdila. Až 55 % dievčat a 37 % chlapcov sa stalo, že im neznámi ľudia písali vulgárne odpovede, sexuálne návrhy, či návrhy nafotiť erotické snímky počas chatovej komunikácie. Predpokladám, že je to spôsobené tým, že dievčatá sú komunikatívnejšie a skôr pristúpia ku komunikácii i s neznámou osobou. Ďalej predpokladám, že to môže byť spôsobené i tým, že dievčatá hľadajú na chatoch anonymné kontakty na „vypovedanie sa“ zo svojich problémov. Túto situáciu využívajú akysi „záchranári“, ktorí dievčatám najprv podajú pomocnú ruku v ich ťažkom období a neskôr ich začnú vydierať a obťažovať s oplzlými návrhmi a fotkami svojho obnaženého tela, poprípade inou formou. Nemenej závažným faktom je i to, že väčšina sexuálnych páchatel'ov je mužského pohlavia.

V šiestej hypotéze na základe tvrdenia definície o exhibicionizme v Psychology Today: exhibicionistom je najčastejšie muž a jeho obeťami sú prevažne ženy (dospelé alebo dievčatká)³⁵, predpokladám, že v tejto forme sexuálneho zneužívania budú jako obeť prevažovať dievčatá. Táto hypotéza sa mi potvrdila. Skúsenosť s exhibicionistom má až 20 % dievčat. Chlapci len v 12 % prípadov. Pravdepodobne je to spôsobené tým, že prevalence mužských parafílií, kde patrí i exhibicionizmus je výrazne vyššia ako anomálií sexuálne motivačného systému (SMS) u žien.³⁶ Ďalšou príčinou je, že exhibicionisti sú väčšinou heterosexuálne zameraní. Mužov jako exhibicionistov stretneme v okolí častejšie jako ženy. Predpokladám, že je to i preto, že ženy exhibicionistky pracujú často jako striptízové tanečnice a teda svojim konaním neubližujú okoliu. Zároveň netvrdím, že všetky striptízové tanečnice sú exhibicionistky.

V Dotazníková metoda, ktorá bola použitá, môže veľmi podstatne skreslovať prezentované výsledky. Odpovede respondentov môžu byť často skreslené, i nevedomky,

---

³⁵ <http://psychologytoday.com/conditions/exhibitionism.html>

³⁶ Hoschl, C., Libinger, J., Švestka, J.: Psychiatrie, Tigris, 1. vydanie, 2002, Praha, s. 584

zvlášť, ak sa to týka takejto citlivej témy. Dotazníkovú metodu by bolo vhodné zkombinovať ešte i s inými vyšetровacími metódami ako diagnostický rozhovor s dieťaťom. Je potrebné i zistiť dopad sexuálneho zneužívania dieťaťa na jeho psychiku.

Súbor respondentov, ktorí sa zúčastnili dotazníkovej akcie nebol veľký. Bolo to spôsobené háklivosťou tohoto tématu, strachom riaditeľov škôl z reakcie rodičov, neochotou preberať s deťmi témata ohľadne sexuálneho zneužívania. Základné školy, kde som mohla dať dotazník študentom sa vyznačovali mladým kolektívom a vedením, otvorenou komunikáciou s deťmi na všetky témy i sexuálnou výchovou na škole.

6. ZÁVER

Práca sa zaoberá monitoringom sexuálneho zneužívania a sexuálneho zdravia detí ôsmeho a deviatego ročníka základných škôl žijúcich v Prahe. Vzhľadom na háklivosť témy bola viac zameraná na formy bezkontaktného sexuálneho a nekomerčného sexuálneho zneužívania detí. Realizovaná bola na dvoch základných školách formou malej dotazníkovej štúdie.

Najčastejšími zdrojmi informácií o sexualite, sexe u detí staršieho školského veku je na prvom mieste internet, ďalej kamaráti, časopisy a rodina je na jednom z posledných miest. Len pre menej ako polovicu detí boli tieto zdroje informácií dostačujúce. Pre viac ako 2/3 detí je sexuálna výchova na škole potrebná. Doplnili by ju o informácie týkajúce sa sexuálneho zdravia: dospievania, vzťahoch a sexuálneho partnerstva, formách antikoncepcie. Škola ako zdroj informácií o sexe a sexualite sa umiestnila v dotazníkovom prieskume s 1 % na poslednom mieste.

Dve tretiny detí si dopisujú na chatoch s neznámymi ľuďmi a Schôdzku si dohodovorila dokonca jedna tretina a návrh schôdzky bol vo viac ako 76 % nasledovaný stretnutím. Dievčatá sú častešie konfrontované návrhmi nafotiť sexuálne akty než chlapci, častejšie sa stretávajú na chatoch neznámymi osobami, ktoré im zasielajú erotické fotky, píšu vulgárne a dávajú im neslušné návrhy. 2 % dievčat bolo prinútených vyzliecť sa proti ich vôli cudzou osobou, u chlapcov tento jav nebol zaznamenaný. Skúsenosť s exhibicionistom má až 20 % dievčat. Chlapci len v 12 % prípadov.

Na základe výsledkov práce možno sformulovať nasledujúce preventívne opatrenia pre rozšírenie vedomostí detí o sexuálnom zdraví a proti sexuálnemu zneužívaniu detí a mládeže:

A. Na úrovni spoločnosti

Je potrebné zvýšiť povedomie o problematike sexuálneho zneužívania prostredníctvom médií (TV, rádio, tlač), škôl a inštitúcií, ktoré sa problematikou zaoberajú, podpora vzdelávania dospelých v tejto problematike, odborné publikácie a sieť poradenských centier. Patria sem i aktivity, ktoré vedú k zlepšeniu možností rodín starať sa o svoje deti. Ďalej treba rozšíriť vedomosti detí ohľadne sexuality, poskytnúť im dostatočné a k veku prispôsobené informácie na školách, v televízii, v tlači. Zamedziť šíreniu jednostranne jedine na sex zameraných informácií v médiách.

B. Na úrovni rodiny

V boji proti sexuálnemu zneužívaniu by mali prispievať i centrá pre rodiny a krízové centrá. Vytvorenie zdravej komunity vo vnútri rodiny je základnou prevenciou sexuálneho zneužívania. Je dôležité podporovať zdravý životný štýl rodín, ich sociálne zdravie, dôležité je zamerať sa i na voľnočasové aktivity, podať im pomoc v ťažkých sociálnych situáciách. Poskytnúť rodičom informácie o vhodných výchovných postupoch so zameraním sa na individualitu ich dieťaťa. Rodičia by sa nemali báť zodpovedať otázky svojich detí týkajúcich sa sexu a sexuality. Dostatočnými informáciami vytvárajú deťom správny postoj k sexualite, k sebe samým a umožňujú deťom sa brániť proti sexuálnemu zneužitiu.

C. Na úrovni školy

Vzdelávanie pedagógov i postgraduálne v rámci primárnej prevencie sexuálneho zneužívania, podpora zdravého emočného, psychického vývoja detí, využívanie alternatívnych foriem výuky a vedenie otvorenej komunikácie s deťmi i na tému sexuálneho zdravia a sexuálneho zneužívania. Všetepovanie práv dieťaťa a vytvorenie plánu osobnej ochrany. Napr. v prevencii rizikových detí: sa vychovávateľ snaží budovať správne sebavedomie dieťaťa, rozvíja jeho zručnosť, učí ho sebeobrane a eliminuje jeho rizikové konanie, vie, kde sa jeho zverenec nachádza, s kým sa stretáva.

D. na úrovni lekárov

Úlohou pediatra nie je len sledovanie vývoja dieťaťa počas preventívnych prehliadok a liečenie akútnych či chronických chorôb. Jeho úlohou je i sledovanie zmien v správaní sa, dieťaťa od poslednej návštevy, telesných zmien, ktoré by viedli k podozreniu na sexuálne zneužívanie. Tu však úloha pediatra nekončí. Jeho úlohou je i zodpovedanie všetkých otázok detí týkajúcich sa sexuality, sexu. Na túto poslednú úlohu sa v dnešnej dobe často zabúda.

7. SÚHRN

Diplomová práca sa zaoberá sexuálnym zneužívaním a sexuálnym zdravím detí a mládeže a mládeže. V teoretickej časti sa zaoberá problematikou sexuálneho zneužívania detí a mládeže (definíciami pojmu, druhmi sexuálneho zneužívania, následkami, ktoré spôsobuje a prevenciou). Hlavným obsahom je deskriptívna štúdia, ktorá pomocou dotazníkového výzkumu u detí ôsmeho a deviateho ročníka základných škôl popisuje výskyt hlavne bezkontaktného nekomerčného sexuálneho zneužívania na deťoch a mládeži a rizikového správania mládeže a nedostatočných informácií v oblasti sexuálneho zdravia. Sledovaný súbor tvorilo 174 detí základných škôl: ZŠ Londýnska a ZŠ Loučanská v Prahe.

Z výsledkov vyplynulo, že deti majú skúsenosti s bezkontaktným sexuálnym zneužívaním. Častým miestom sexuálneho zneužívania je chatová komunikácia, kde s rastúcim počtom hodín strávených denne na internete stúpa percento detí píšucich si s neznámou osobou. Takisto z výsledkov vyplynulo nebezpečné správanie sa detí, ktoré v 76 % šli na dohovorenú schôdzku s neznámou osobou.

Na základe výsledkov štúdie boli navrhnuté preventívne doporučenia ako predchádzať sexuálnemu zneužívaniu na úrovni spoločnosti, rodiny a školy.

SUMMARY

This thesis deals with monitoring of sexual abuse and sexual health of children and youth. In the theoretical part of the thesis the problem of sexual abuse of children and youth was discussed (definition of the term, types of sexual abuse, consequences and prevention). The main subject is the descriptive study, which uses questionnaire survey of children of 8th and 9th grade to describe occurrence of mainly non-contact non-commercial sexual abuse of children and youth, risk behavior of youth and insufficient information about sexual health. The monitored sample comprised of 174 children from the primary schools: ZŠ Londýnska and ZŠ Loučanská in Prague.

From the results it followed that children have experience with non-contact sexual abuse. Frequent place for sexual abuse are chat communication rooms, where increasing number of hours spent daily on the internet leads to increasing percentage of children chatting with a strange person. The results also revealed dangerous behaviour of children, who in 76 % of cases went to an arranged meeting with a strange person.

Based on the results of this study recommendations were proposed, which should prevent sexual abuse on the level of society, family and school.

LITERATÚRA

1. Antonov, V.: Sexuologie. Vývoj a regulace pohlavního systému, 1991, Moskva, s.2
2. Blumental, I.: Child Abuse. A Handbook for Health Care Practitioners, Edward Arnold, 1. vydanie, 1994, Anglicko, s. 3
3. Brown, K., Herbert, M.: Preventing Family Violence, Wiley, 1. vydanie, 1997, West Sussex, s. 10
4. Browne, K., Davies, C., Stratton, P.: Early Prediction and Prevention of Child Abuse, Wiley, 3 vydanie, 1993, Londýn, s 260, 261
5. Dunovský, J.: Současný stav problematiky týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Úvodný referát na 1. národní konferenci o CAN v Mostě, november, 1993
6. Elliot, J., Place, M.: Dítě v nesnázích. Prevence, příčiny, terapie, Grada, 1. vydanie, 2002, Praha, s. 96,97
7. Hoschl, C., Libiger, J., Švestka, J.: Psychiatrie, Tigris, 1. vydanie, 2002, Praha, s. 584
8. Lebl, J., Provazník, K., Hejmanová, L.: Preklinická pediatrie, Galén, 1. vydanie, 2003, Praha, s. 213, 216
9. Matějček, Z., Dytrych, Z.: Děti, rodina a stres, Galén, 1. vydanie, 1994, Praha, s. 12
10. Vaníčková, E.: Komerčné sexuálne zneužívanie detí v Českej republike. Výsledky pilotných štúdií. Commercial Sexual Child Abuse. The Result of Pilot Study, Fredrich Ebert Stiftung, 2001, Česká republika, s. 15, 20
11. Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí I. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1997, Praha, s. 13, 15, 18, 21, 22, 23
12. Vaníčková, E., Provazník, K., Hadj-Mousová, Z.: Sexuální zneužívání dětí II. Díl, Karolinum, 1. vydanie, 1999, Praha, s. 8, 60
13. Weiss, P. a kol.: Sexuální zneužívání dětí, Grada, 1. vydanie, 2005, Praha, s. 78, 79, 80, 85, 90
14. http://ambroz.org/dokumenty/Children-safety-in-the-Internet_cz.pdf Bezpečnost dětí na internetu. Konečná zpráva pro Českou republiku
15. http://www.euro.who.int/violenceinjury/violence/20051125_1 World Health Organization. Regional Office for Europe. Child Abuse and Neglect
16. http://www.kidshealth.org/teen/sexual_health/ Sexual Health
17. <http://psychologytoday.com/conditions/exhibitionism.html#top> Psychology Today- Exhibitionism

18. www.tyrane-deti.cz/cz/projevy.php?sekce=sexuálni Týrané děti, Informace o problematice týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, Sexuální zneužívání.
19. <http://www.zkola.cz/zkedu/zaskolou/socialnepatologickejevyajejichprevence/tyranizneuzivaniazanedbavanideti/syndromcan/12448.aspx>- Zkola- informační a vzdělávací portál školství Zlínskeho kraje. Syndrom CAN: Definice a rizikové faktory.

PRÍLOHY

Tab.č.1: Bývanie s

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
oba rodiče a sourozenci	45	45	90	55	49	52
oba rodiče bez sourozencům	10	16	26	12	17	15
jedne rodič a sourozenci	16	15	31	20	16	18
jeden rodič bez sourozenců	11	16	27	13	17	16
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.2: Prechádza sa s:

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
společně s rodičem/ rodiči	9	6	15	11	7	9
s kamarády	64	67	131	78	73	75
sám	9	19	28	11	21	16
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.3: Využitie počítača

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
hry	12	46	58	15	50	33
chatování a práci s internetem	61	43	104	74	47	60
psaní školních úloh nebo dokumentů	9	1	10	11	1	6
jiné, vypiš	0	2	2	0	2	1
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.4: Čas strávený surfovaním

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
1 hod	37	31	68	45	34	39
2-3 hod	38	37	75	46	40	43
více jak 5 hod	4	21	25	5	23	14
nepoužívám internet	0	6	6	0	7	3
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.5: dopisovanie si neznámou osobou

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	55	52	107	67	57	61
ne	21	34	55	26	37	32
nevím	6	6	12	7	7	7
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.6: Dohodnutie schôdzky

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	28	32	60	34	35	34
ne	54	60	114	66	65	66
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.7: Uskutočnenie schôdzky

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	19	27	46	23	29	26
ne	63	65	128	77	71	74
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.8: Vulgárne návrhy na chatoch

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	45	34	79	55	37	45
ne	37	58	95	45	63	55
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.9: Reakcia na vulgárne návrhy

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
okamžitě jsi přerušil/a daný rozhovor	22	8	30	27	9	17
pokračoval/a jsi v něm dál	11	18	29	13	20	17
nevěděl/a jsi, co dělat	2	1	3	2	1	2
nadále pokračuješ v komunikaci s tou osobou	11	9	20	13	10	11
nestalo se	36	56	92	44	61	53
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.10: Zdôverenie sa blízkemu

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	22	11	33	27	12	19
ne	15	22	37	18	24	21
nevím	9	3	12	11	3	7
nestalo se	36	56	92	44	61	53
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.11: Frekvencia sledovania pornočasopisov a pornovidea

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
velmi pravidelne, často	2	24	26	2	26	15
velmi pravidelne, někdy	1	34	35	1	37	20
zřídka kdy	42	29	71	51	32	41
ne, nikdy	37	5	42	45	5	24
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.12: Videli detskú pornografiu

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	16	14	30	20	15	17
ne	61	73	134	74	79	77
nevím	5	5	10	6	5	6
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.13: Prehliadanie si porna

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
byl/a jsem donucen/a ze strany dospěle známé	0	0	0	0	0	0
byl/a jsem donucen/a ze strany člena rodiny	2	0	2	2	0	1
byl/a jsem donucen/a ze strany kamaráda	0	1	1	0	1	1
byl/a jsem donucen/a jinou osobou- uved'	0	0	0	0	0	0
dobrovolně, ze zvědavosti	44	86	130	54	93	75
neprohlížela	36	5	41	44	5	24
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č. 14: Ponuka nafotit' akty s vlastným telom

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	16	6	22	20	7	13
ne	60	79	139	73	86	80
nevzpomínám si	6	7	13	7	8	7
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č. 15: Ponuka nafotit' akty z cudzím človekom

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	4	4	8	5	4	5
ne	72	81	153	88	88	88
nevzpomínám si	6	7	13	7	8	7
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č. 16: Ponuku nafotit' akty dostali od:

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
známé osoby	1	1	2	1	1	1
člena rodiny	1	0	1	1	0	1
od kamaráda	4	2	6	5	2	3
jiné- uved'	11	5	16	13	5	9
nikdy jsem takovou nabídku nedostal/a	65	84	149	79	91	86
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.17: Prinútení vyzliecť sa proti svojej vôli

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano, cizí dospelá osoba	2	0	2	2	0	1
ano, známá dospelá osoba	0	0	0	0	0	0
ano, člen rodiny	0	1	1	0	1	1
ne, nikdy	73	90	163	89	98	94
nevím	7	1	8	9	1	5
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.18: Prinútení dotýkať sa pohlavných orgánov

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	4	2	6	5	2	3
ne	78	90	168	95	98	97
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.19: Donútení známou/ neznámou osobou

Odpoveď'	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
známá	4	2	6	5	2	3
neznámá	0	0	0	0	0	0
člen rodiny	0	0	0	0	0	0
nestalo se	78	90	168	95	98	97
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.20: Vysporiadanie sa s neprijemnou situáciou

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
velmi obtížně, bolestně	0	0	0	0	0	0
lehce jsem se s tím vyrovnal/a	1	0	1	1	0	1
neprožíval/a jsem to	1	1	2	1	1	1
přivítal/a jsem tu situaci	0	1	1	0	1	1
neumím posoudit	2	0	2	2	0	1
nestalo se	78	90	168	95	98	97
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.21: Stanovená hodina návratu domov

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	14	17	31	17	18	18
někdy	47	51	98	57	55	56
nikdy	21	24	45	26	26	26
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.22: Informovanost rodičov o činnosti dieťaťa

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	12	16	28	15	17	16
někdy	57	67	124	70	73	71
nikdy	13	9	22	16	10	13
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.23: Poučenie dieťaťa o rizikách

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	32	44	76	39	48	44
ne	22	32	54	27	35	31
nejsem si jist/á	28	16	44	34	17	25
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.24: Stretnutie s exhibicionistom

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	16	11	27	20	12	16
ne	66	81	147	80	88	84
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.25: Schopnosť vyhľadať si pomoc

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	60	71	131	73	77	75
ne	3	10	13	4	11	7
nejsem si jist/á	19	11	30	23	12	17
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.26: Názov organizácie pre pomoc deťom pozná

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano- napíš	18	18	36	22	20	21
ne	64	74	138	78	80	79
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.27: Prvý krát sa stretli s pojmom sexuálneho zneužívania:

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
v rodině	7	9	16	9	10	9
ve škole	7	8	15	9	9	9
mezi kamarády	17	17	34	21	18	20
v TV	50	55	105	61	60	60
na internetových stránkách	1	3	4	1	3	2
jinde – napiš	0	0	0	0	0	0
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.28: Informácie ohľadne sexuálnej výchovy a sexu boli:

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
v dostatečném rozsahu	34	35	69	41	38	40
v nedostatečném rozsahu	20	33	53	24	36	30
neumím posoudit	28	24	52	34	26	30
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.29: Rozšírenie osnov sexuálnej výchovy

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	58	63	121	71	68	70
ne	12	12	24	15	13	14
nevím	12	17	29	15	18	17
celkem	82	92	174	100	100	100

Tab.č.30: Potreba sexuálnej výchovy na škole

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	62	72	134	76	78	77
ne	5	9	14	6	10	8
nevím	15	11	26	18	12	15
celkem	82	92	174	100	100	100

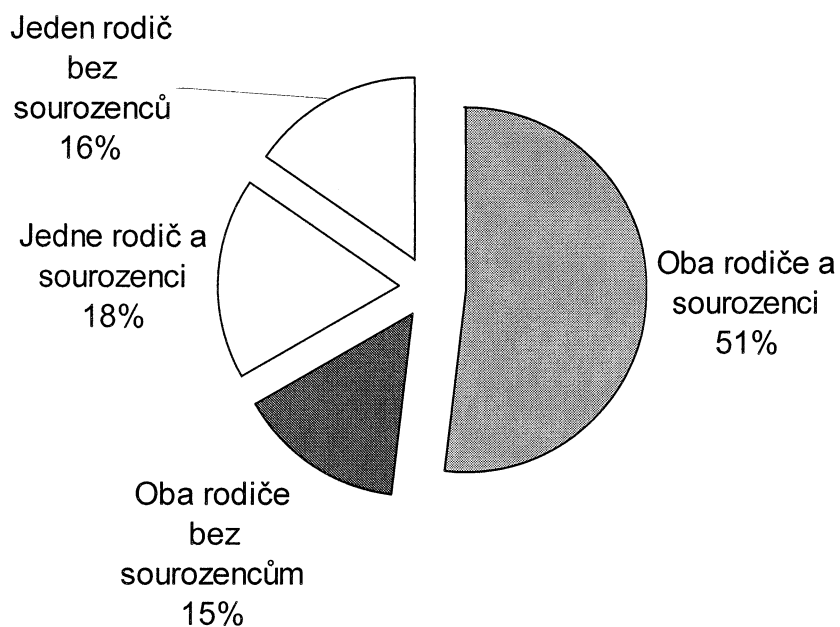
Tab.č.31: Zdroj informácií o sexe

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
rodiče	8	5	13	10	5	7
sourozenci	2	0	2	2	0	1
kamarádi	33	23	56	40	25	32
knihy	2	1	3	2	1	2
časopisy	29	2	31	35	2	18
internet	6	58	64	7	63	37
výuka ve škole	1	1	2	1	1	1
jiné	1	2	3	1	2	2
celkem	82	92	174	100	100	100

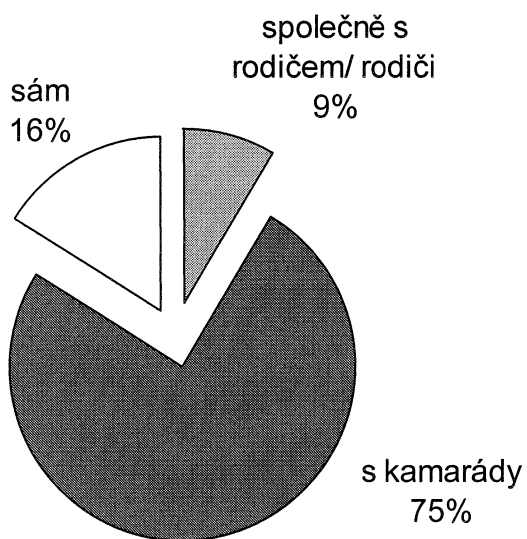
Tab.č.32: Problémy ohľadne sexu a sexuality

Odpoveď	Dívky	Chlapci	Celkem	Dívky (%)	Chlapci (%)	Celkem (%)
ano	7	7	14	9	8	8
ne	64	76	140	78	83	80
nevím	11	9	20	13	10	11
celkem	82	92	174	100	100	100

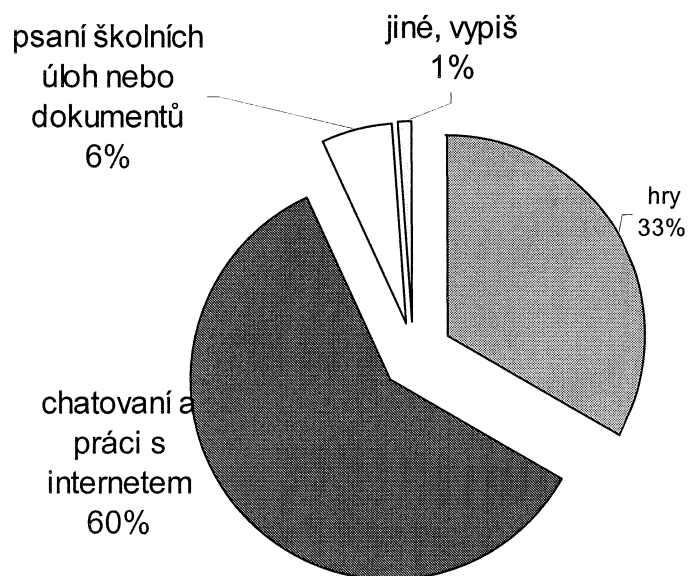
Tab.č.1: Bývanie

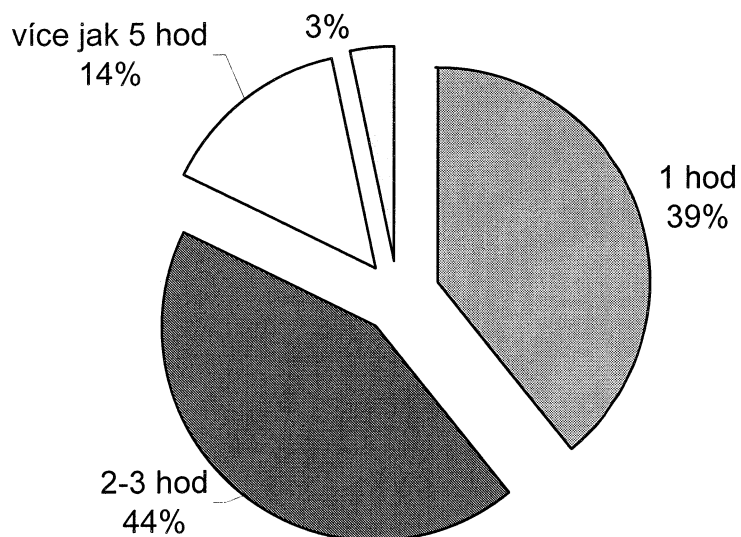
Tab.č.2: Prechádza sa s:

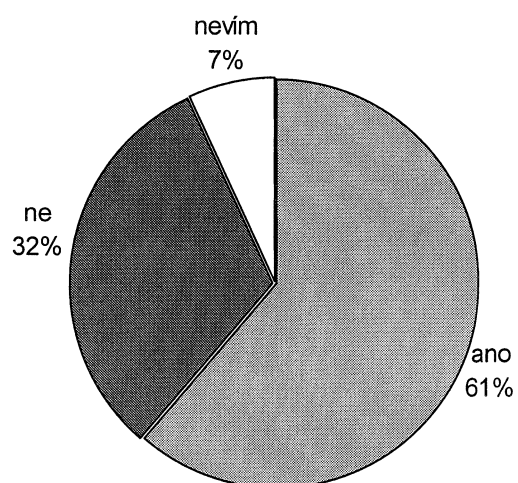
Tab.č.3: Využitie počítača

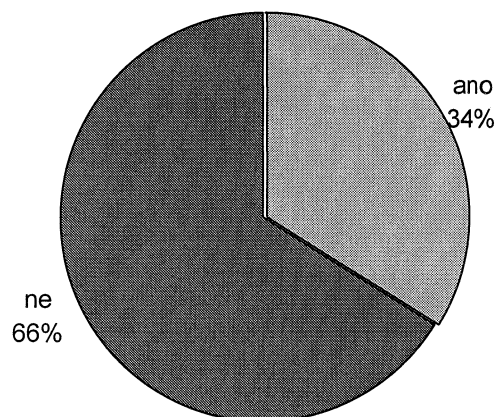
Tab.č.4: Čas strávený surfovaním nepoužívám internet

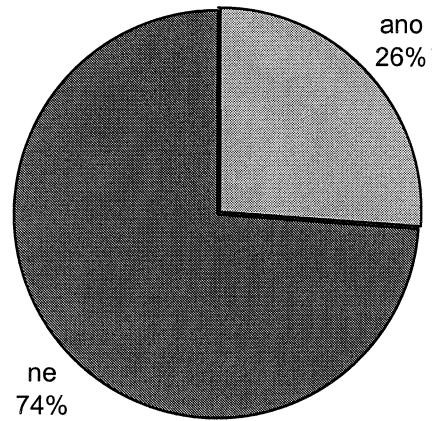
Tab.č.5: dopisovanie si neznámou osobou

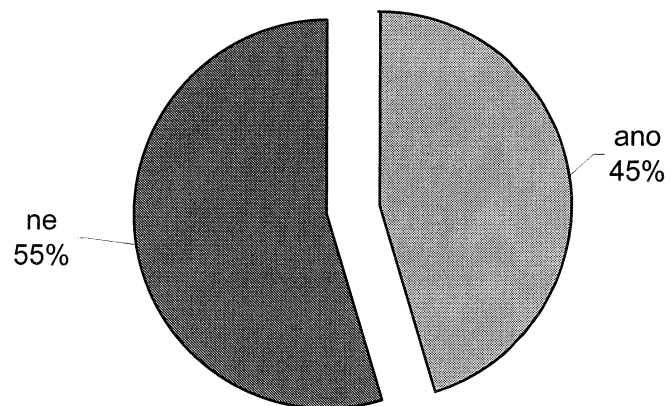
Tab.č.6: Dohodnutie schôdzky

Tab.č.7:Uskutočnenie schôdzky

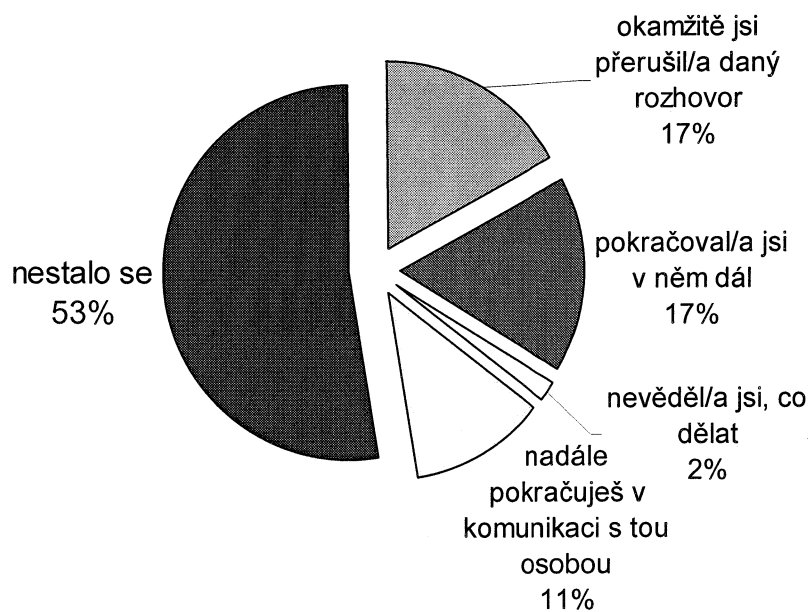

Tab.č.8: Vulgárne návrhy na chatoch

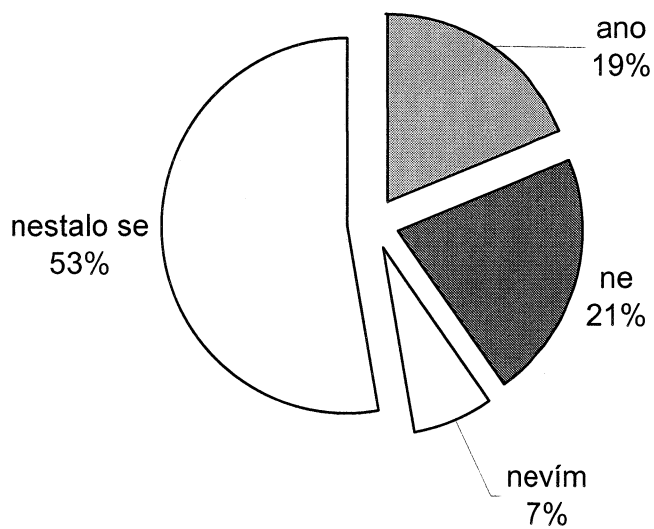

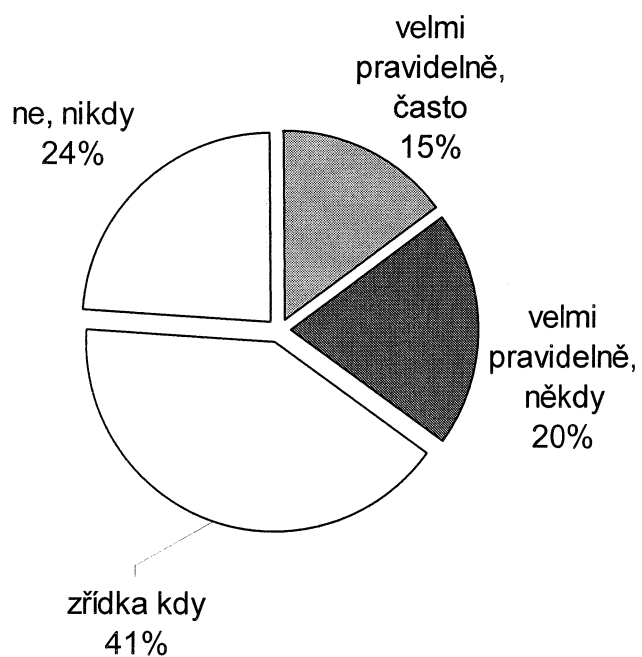
Tab.č.9: Reakcia na vulgárne návrhy

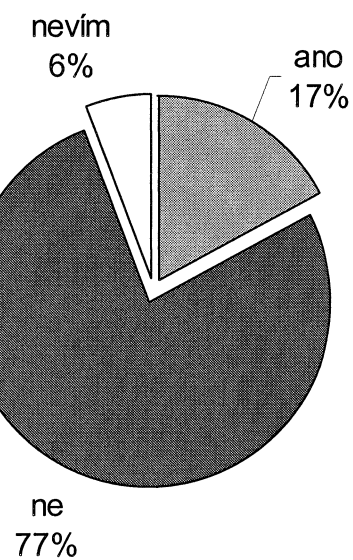
Tab.č.10: Zdôverenie sa blízkemu

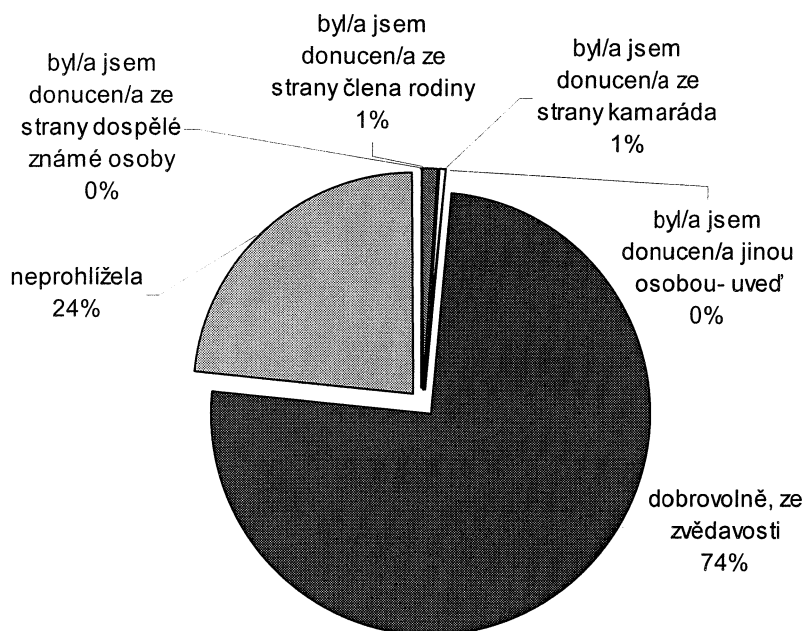
Tab.č.11: Frekvencia sledovania pornočasopisov a pornovidea

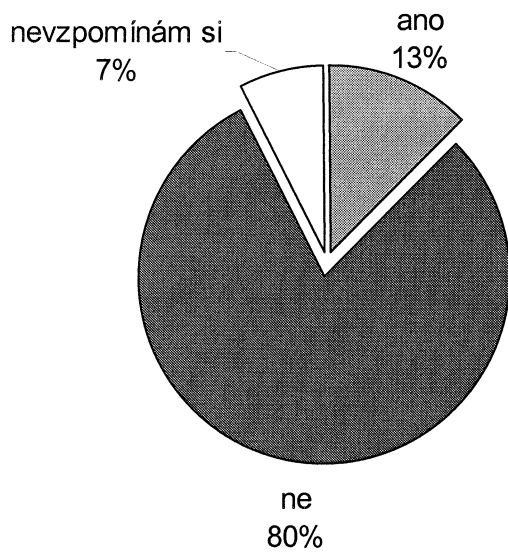
Tab.č.12: Videli detskú pornografiu

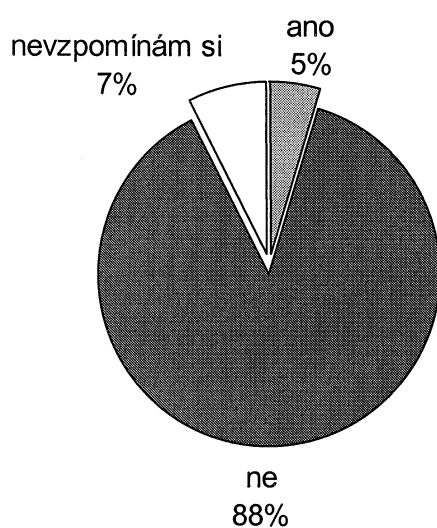
Tab.č.13: Prehliadanie si porna

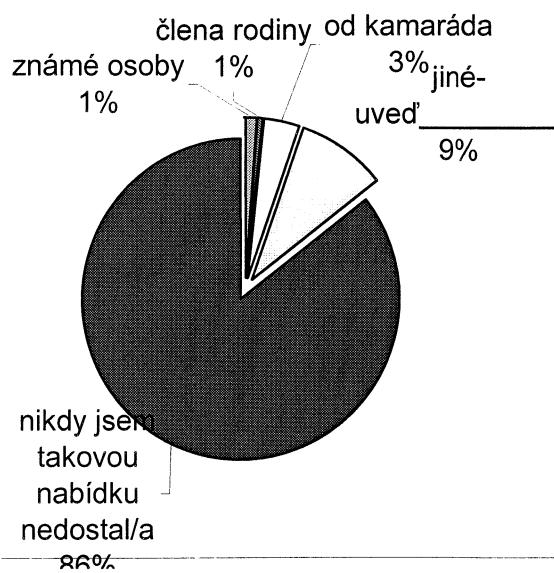
Tab.č.14: Ponuka nafotiť akty s vlastným telom

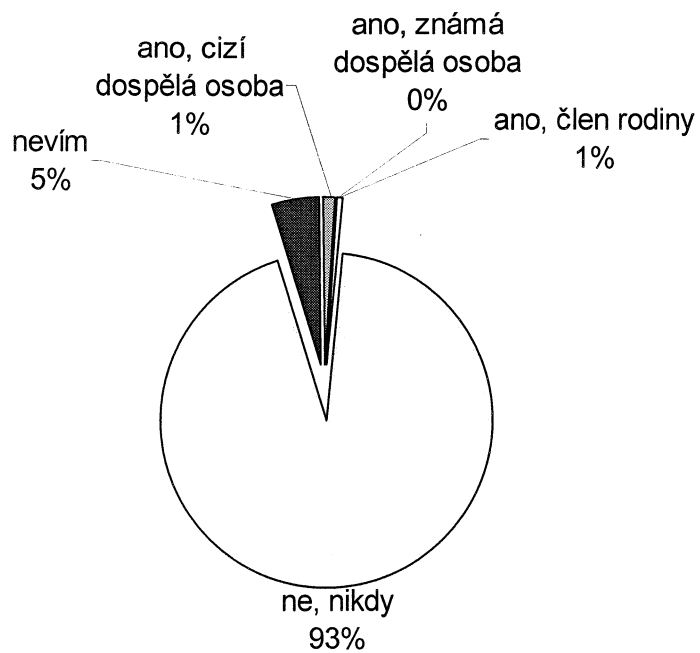
Tab.č.15: Ponuka nafotiť akty z cudzím človekom

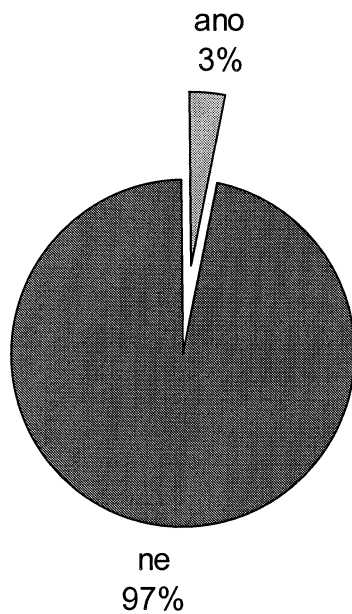
Tab.č.16: Ponuku nafotiť akty dostali od:

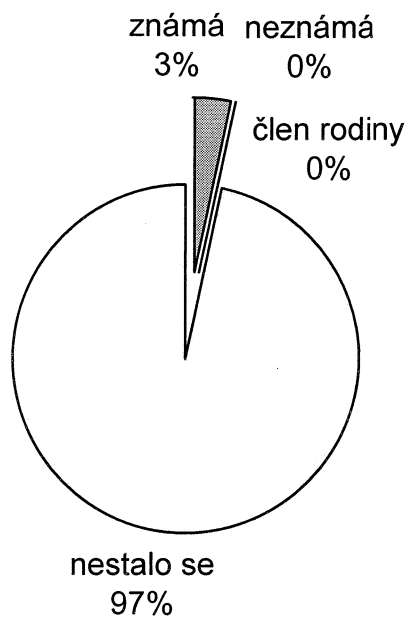
Tab.č.17: Prinútení vyzliecť sa proti svojej vôli

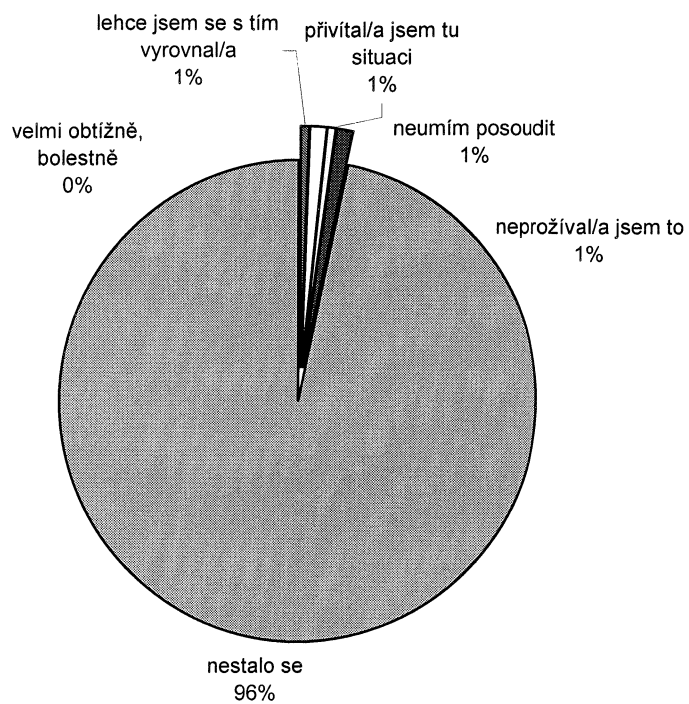
Tab.č.18: Prinútení dotýkať sa pohlavných orgánov

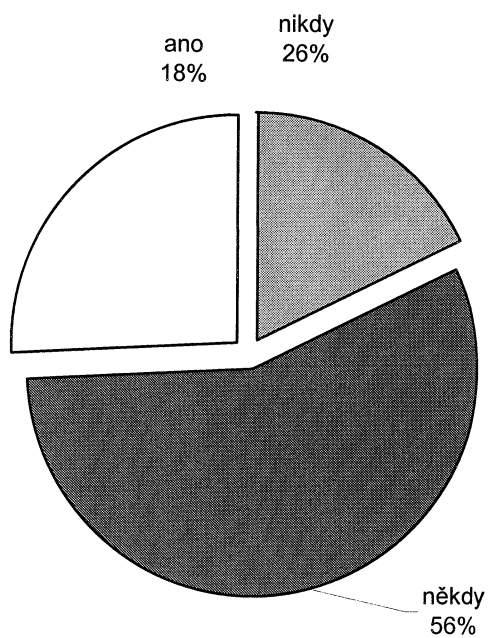
Tab.č.19: Donútení známou/ neznámou osobou

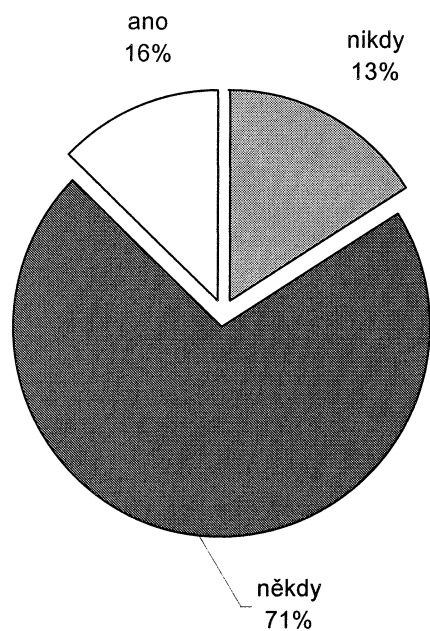
Tab.č.20: Vysporiadanie sa s nepríjemnou situáciou

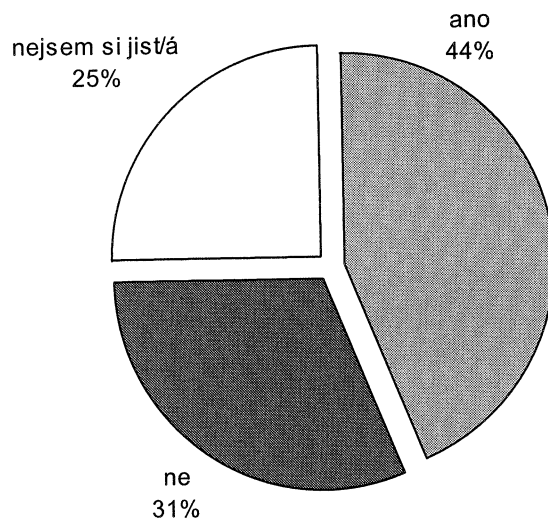
Tab.č.21: Stanovená hodina návratu domov

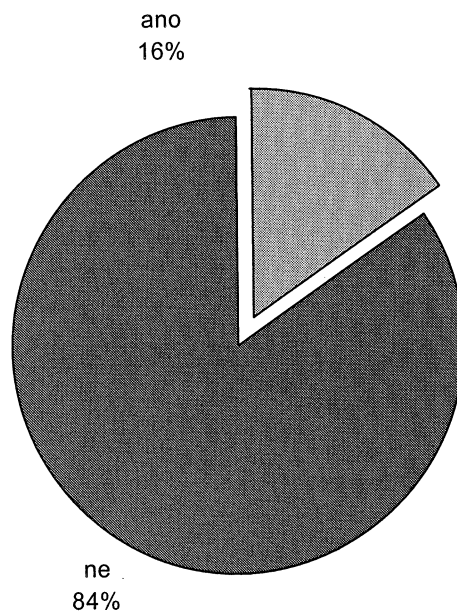
Tab.č.22: Informovanost' rodičov o činnosti dieťaťa

Tab.č.23: Poučenie dieťaťa o rizikách

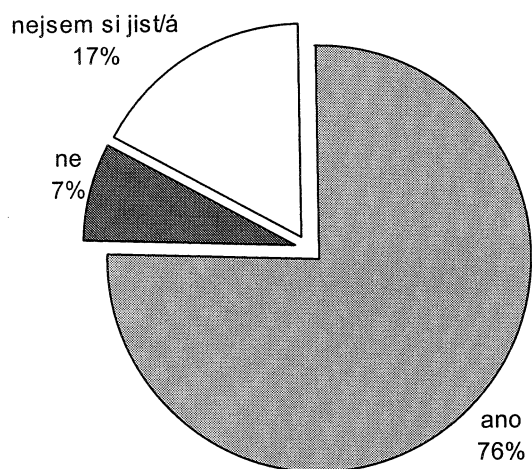

Tab.č.24: Stretnutie s exhibicionistom

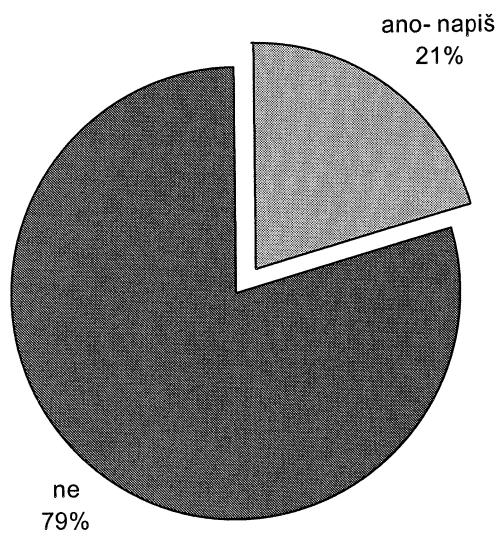

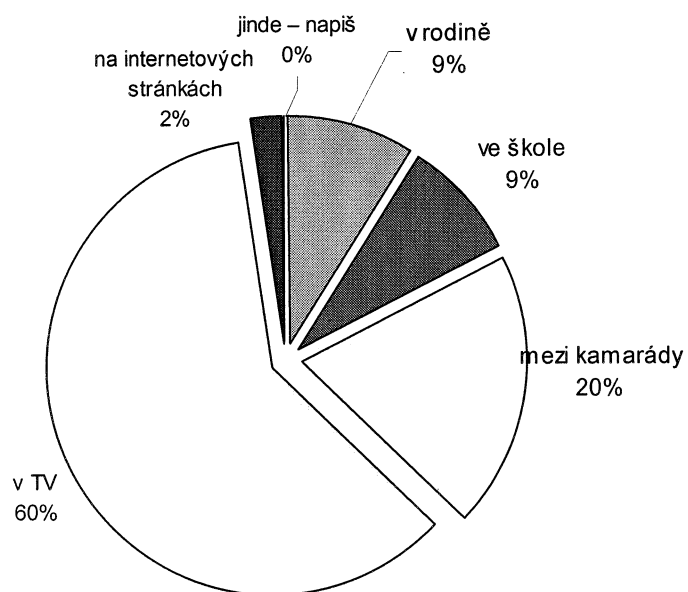
Tab.č.25: Schopnosť vyhľadať si pomoc

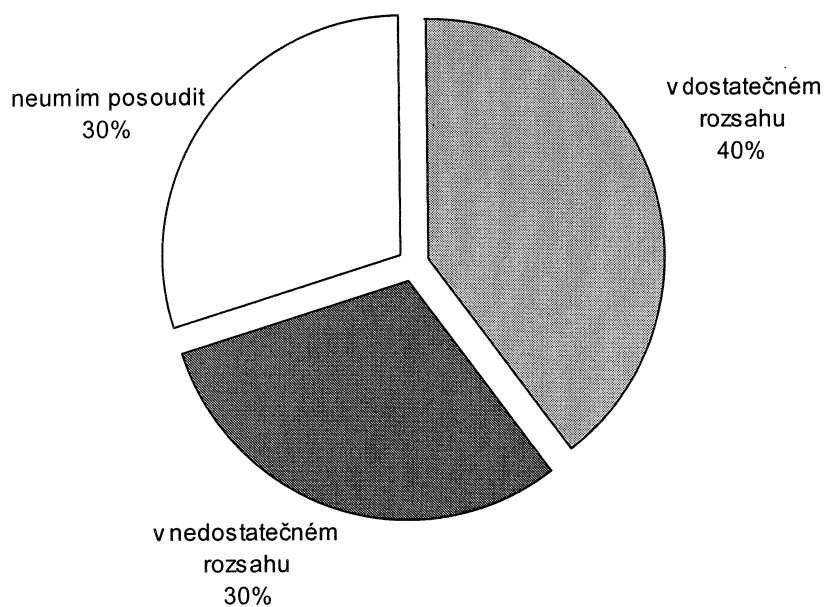
Tab.č.26: Názov organizácie pre pomoc deťom pozná

Tab.č.27: Prvý krát sa stretli s pojmom sexuálneho zneužívania:

Tab.č.28: Informácie ohľadne sexuálnej výchovy a sexu boli:

8. Stalo se ti, že ti psali vulgární odpovědi, sexuální návrhy, návrhy nafotit erotické snímky, nebo ti zaslali erotické fotky?

- a) ano
- b) ne

9. Pokud se tak stalo, jak jsi zareagoval/a?

- a) okamžitě jsi přerušil/a daný rozhovor
- b) pokračoval/a jsi v něm dál
- c) nevěděl/a jsi, co dělat
- d) nadále pokračuješ v komunikaci s tou osobou

10. Svěřil/a ses někomu blízkému ohledně této zkušenosti?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11. Jak často si prohlížíš pornočasopisy, pornovideo?

- a) velmi pravidelně, často
- b) velmi pravidelně, někdy
- c) zřídka kdy
- d) ne, nikdy

12. Viděl/a jsi již dětskou pornografii?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

13. „Porno“ jsem si prohlížel/a:

- a) byl/a jsem donucen/a ze strany dospělé známé osoby
- b) byl/a jsem donucen/a ze strany člena rodiny
- c) byl/a jsem donucen/a ze strany kamaráda
- d) byl/a jsem donucen/a jinou osobou- uveď _____
- e) dobrovolně, ze zvědavosti

14. Dostal/a jsi někdy nabídku nafotit akty se svým tělem?

- a) ano
- b) ne
- c) nevzpomínám si

15. Dostal/a jsi někdy nabídku nafotit akty společně s cizí osobou?

- a) ano
- b) ne
- c) nevzpomínám si

16. Nabídku nafotit akty jsi dostal/a od:

- a) známé osoby
- b) člena rodiny
- c) od kamaráda
- d) jiné- uveď _____
- e) nikdy jsem takovou nabídku nedostal/a

17. Přiměla tě někdy dospělá osoba vysvléci se proti Tvé vůli?

(nemyslí se tím nutná lékařská prohlídka , nebo vyšetření u doktora)

- a) ano, cizí dospělá osoba
- b) ano, známá dospělá osoba
- c) ano, člen rodiny
- d) ne, nikdy
- e) nevím

18. Přiměla Tě dospělá osoba dotýkat se tvých nebo jejích pohlavních orgánů?

- a) ano
- b) ne

19. Byl/a jsi donucen/a osobou tobě známou, nebo to byla cizí osoba?

- a) známá
- b) neznámá
- c) člen rodiny

20. Pokud se tak stalo, jak jsi to prožíval/a?

- a) velmi obtížně, bolestně
- b) lehce jsem se s tím vyrovnal/a
- c) neprožíval/a jsem to
- d) přivítal/a jsem tu situaci
- e) neumím posoudit

21. Máš ve všední dny pevně stanovenou hodinu návratu domů?

- a) ano
- b) někdy
- c) nikdy

22. Znají tví rodiče vždy přesně místo, kde jsi, s kým jsi a co asi tak děláš, protože jim tuto informaci musíš předem poskytnout?

- a) ano
- b) někdy
- c) nikdy

23. Mluvili s tebou rodiče o rizicích, která ti hrozí na ulici? Pomohli ti vypracovat osobní plán ochrany jak se jim vyvarovat?

- a) ano
- b) ne
- c) nejsem si jist/á

24. Potkal/a jsi na procházce člověka, který před tebou odhalil své nahé tělo?

- a) ano
- b) ne

25. V případě, že by ses stal/a obětí sexuálního obtěžování, zneužívání a objektem sexuálních návrhů, víš, na koho by ses mohl/a obrátit?

- a) ano
- b) ne
- c) nejsem si jist/á

26. Znáš název (případně telefonní číslo a internetovou adresu) nějaké organizace pro pomoc zneužitým dětem?

a) ano-

napiš.....

b) ne

27. Poprvé ses potkal/a s pojmem sexuálního zneužívání:

a) v rodině

b) ve škole

c) mezi kamarády

d) v TV

e) na internetových stránkách

f) jinde – napiš

28. Informace ohledně sexuální výchovy a sexu byly:

a) v dostatečném rozsahu

b) v nedostatečném rozsahu

c) neumím posoudit

29. Výuku sexuální výchovy na škole bych doplnil o povídání o vztazích, sexuálním partnerství, formách antikoncepce

a) ano

b) ne

c) nevím

30. Je výuka sexuální výchovy na škole potřebná?

a) ano

b) ne

c) nevím

31. Většinu svých informací o sexu získáváš od hlavního zdroje, kterým je:

a) rodiče

b) sourozenci

c) kamarádi

d) knihy

e) časopisy

f) internet

g) výuka ve škole

h) jiné

32. Trápí tě nějaký problém v oblasti sexu, sexuality?

a) ano

b) ne

c) nevím